

Sjednocenost (integrita) vnitřní

Máme-li právem mluvit o něčem jako o události, musíme se tázat, co z pouhých „složek“ (z nichž je událost „složena“, tj. poskládána) dělá událost jako celek. Protože však nejsme uvyklí náležitému pojmovému rozlišování, mluvíme často o události i tam, kde žádnou sjednocenost či integritu nemůžeme shledat (např. lavina, bouřka, déšť apod.) Proto musíme rozlišit, zda určitá událost je sama „vnitřně“ sjednocena, integrována, anebo zda to jsme jen my, kteří ji jako sjednocenou myšlenkově uchopujeme a jakousi „sjednocenost“ jí jen přisuzujeme (i když to ovšem nemůžeme relativizovat nebo degradovat jako pouhou subjektivitu ve smyslu zdánlivosti). Nezbytnost náležitého pojmového rozlišení ovšem vyžaduje další upřesnění: od události pravé musíme odlišit událost nepravou, ale nikoli zdánlivou, nýbrž ‚skutečnou‘. Uvedme příklad: les nepochybně nějak vznikl, nějak „žije“ a uventuelně i nějak chátrá či odumírá. Tak vytváří jakousi událost v čase, ale není to událost centrálně integrovaná – zkrátka a dobře: les není živým organismem, ale symbiózou mnoha organismů. A symbióza není pouhým „sklem“, pouhou „složeninou“ či pouhým nahromaděním, pouhou hromadou těchto organismů, ale právě jejich společenstvím, které samo také „jakoby“ žije, ale není to život jednotlivého organismu, tedy jedince. Co však dělá jedince jedincem? Tedy právě celkem? Není to společenství pouhých ‚složek‘, tedy pouhá složenina, sklad, nýbrž předpokládá to, že samy ty ‚složky‘ jsou jakýmsi jedinci, kteří na sebe nejen reagují, ale dokáží navzájem spolupracovat způsobem, který by nebyl možný bez jejich „vnitřní“ sjednocenosti. Zdánlivá „integrita“ třeba takového lesa je založena na vnitřní sjednocenosti všech jednotlivých organismů, které ono společenství lesa aktivně vytvářejí. Mrtvé složky nemohou vytvořit žádný celek, ani pravý, ani nepravý. A tak se musíme tázat, jak dochází k sjednocení každého pravého celku, tj. co je vlastním základem jeho vnitřní integrity.

(Praha, 190226-1.)

[původně jako 100502-3. – až po „(např. lavina, bouřka, déšť apod.)“, později doplněno o zbytek – pozn. red.]